

Motion till riksdagen 2010/11:Sk435

av Åsa Romson (MP)

Kapitalflykt från fattiga länder

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att i organ som EU och OECD aktivt verka för multilaterala och automatiska informationsavtal för att förhindra kapitalflykt.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att i organ som EU och OECD aktivt verka för land-för-land-rapportering för internationella företag.

Motivering

Varje år försvinner mellan 850–1 000 miljarder US-dollar oregistrerat från fattiga länder till skatteparadis och OECD-länder i form av kapitalflykt.¹ Det motsvarar nästan 10 gånger det globala biståndet. Om pengarna registrerats på ett riktigt sätt skulle länderna ha fått in belopp större än det samlade biståndet i skatteintäkter², pengar som kunnat användas till till exempel sjukvård och skolor. Kapitalflykten skapar underskott, ökar biståndsberoendet och urholkar effekterna av internationella skuldavskrivningar.

Nästan två tredjedelar av kapitalflykten sker genom internationella företag som har verksamhet i länderna. Runt en tredjedel av pengarna kommer från kriminell verksamhet som drog-, människo- och vapenhandel, och ca 5 procent kommer från korruption. Den vanligaste metoden för att undvika beskattning är att flytta vinsterna inom multinationella företag mellan olika länder genom felaktig prissättning. Varor eller tjänster säljs då från ett företag

¹ Global Financial Integrity (2008) *Illicit Financial Flows from Developing Countries: 2002–2006*. Washington DC.

² Christian Aid (2008) *Death and Taxes: the true toll of tax dodging*.

Fel! Okänt namn på

i ett multinationellt bolag till ett annat till konstgjort höga eller låga priser för att minimera skatt.

Banksekretessen i skatteparadis möjliggör kapitalflykten. Idag är det omöjligt för skattemyndigheter i fattiga länder att få ut information om vilka som besitter konton i skatteparadis, hur mycket pengar som finns på dessa eller från vilken verksamhet de kommer, vilket gör att skattebrott lönar sig. I enlighet med standarder som tagits fram av OECD kan två länder sluta bilaterala avtal om utbyte av information. Dessa avtal är dock svåra att förhandla fram. För att få information när ett avtal väl är undertecknat måste landet som ber om informationen dessutom kunna bevisa misstanke om skattebrott, vilket kräver stora resurser. Om fattiga länder ska kunna få tillgång till information måste istället ett automatiskt utbyte av information genom multilaterala avtal inrättas. Detta är något som till exempel Storbritannien³ och EU-parlamentet⁴ verkat för. Även Sverige bör agera aktivt för att stoppa kapitalflykten från fattiga länder genom att i organ som EU och OECD verka för instiftandet av multilaterala och automatiska informationsutbytesavtal.

En annan faktor som underlättar kapitalflykt är att internationella företag inte behöver redovisa sina vinster i varje land de verkar, utan endast på en global nivå. Detta gör det mycket svårt för utvecklingsländer att veta hur mycket pengar som egentligen finns att beskatta från verksamhet i deras land. OECD har därför enats om att en standard för land-för-land-rapportering ska vara en del av dess riktlinjer för multinationella företag innan årets slut. Dessa riktlinjer är dock helt frivilliga att följa. Världsbanken har därför rekommenderat IASB (International Accounting Standards Board) som reglerar hur företag ska redovisa sin verksamhet att införa krav på land-för-land-rapportering för företag som utvinner naturresurser⁵. Även Storbritannien och EU-parlamentet har verkat för obligatorisk land-för-land-rapportering som en åtgärd mot kapitalflykt⁶. I USA är land-för-land-rapportering obligatorisk sedan juli 2010 för företag som ägnar sig åt utvinning av naturresurser eller energi. Sverige bör också engagera sig mot kapitalflykten från fattiga länder genom att verka aktivt för att IASB inför krav på land-för-land-rapportering. Detta kan ske genom medlemskapet i EU och OECD.

Stockholm den 27 oktober 2010

Åsa Romson (MP)

³ Se Storbritanniens uttalanden 27 januari 2010 i OECD på: http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/+http://www.hm-treasury.gov.uk/speech_fst_270110.htm

⁴ Se EU-parlamentets resolution *Domenicirapporten* från 2010 på: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&language=EN&reference=P7-TA-2010-0020>

⁵ Se Världsbankens inlägg från 30 juli 2010 på: <http://www.ifrs.org/NR/rdonlyres/7FAC2D52-A064-41BD-8BA8-445245232E0B/0/CL55.pdf>

⁶ Se länkarna ovan.